

Izhaja trikrat na teden vsaki Torek, Četrtek in Soboto.

Stane za celo leto za Ameriko (izven Chicago) \$3.00. Za Evropo \$3.50. Za Chicago \$3.50.

Ključ do napredka je edinstvo

Issued tri-weekly every Tuesday, Thursday and Saturday.

Subscription for United States (except Chicago) per year \$3.00, for Europe \$3.50. For City of Chicago \$3.50.

Ključ do zmage je edinstvo

EDINOST

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Gesloja tlači

ŠTEV. (No.) 18.

CHICAGO, ILL., SOBOTA, 11. FEBRUARJA 1922.

LETO (Vol.) VIII.

Pogreb Monsgr. Buha.

Duluth, Minn., Feb. 6, 1922.

Devetinosemdeset let življenja, štiriinšestdeset let dela in žrtev polnega svečenstva: to je Monsgr. Buh. Zadnji teden je omagal za vedno, danes so položili na kalvarijskem pokopališču k zadnjemu počitku njegovo truplo. Velikega, največjega in — zadnjega misijonarja North West-a ni več. A v vsej žalosti nam je ena misel v tolažbo in ponos: Zadnji veliki misijonar je list naših gora, kri naše krvi, — Slovenec! ...

Danes o pol 11 uri dopoldne smo ga spremili na zadnji njegovi mukopolni poti ... Od sinoči je ležal v Duluthski katedrali, kjer so se številna hvaležna srca za njimkrat poslovila od njega. Obraz mu je bil nespremenjen, je bil kakor za življenja, le velik, skrivnosten mir je kakor z gloriole nesmrtnosti zažarel s teh krepkih, markantnih lic in glasno klical vsakomur: "Delaj i ti, ki me v zadnji vidiš na zemlji! Potrudi se da si nabereš pravočasno zaklad za večnost! Če bi bilo tvoje življenje dolgo kot moje, nikdar ne bo dovolj truda in dela!" Duluthski nadpastir prevz. John T. McNicholas, mu je govoril zadnje slovo. Toplo in živo je slikal velike zasluge Monsgr. Buha za Kraljestvo božje na zemlji, za cerkev, za narod in ga imenoval "the choicest product the church has produced." "Minnesota and the Northwestern are beraft of one of their finest churchmen", je dejal škof McNicholas. "The diocese lost one who has served as its vicar general during its entire existence."

"A more loyal son the church has never had. No task was too hard, no road was too long for him. Since he was a child in what is now Jugoslavija he desired to become a priest. His life was one of devotion to the saving of souls. When he began here in the diocese of St. Paul, he covered all of what is now Minnesota and the two Dakotas and often his work took him into Wisconsin and Michigan. He loved the church and all its ceremonies. His character was simple and he was loved by all who came in contact with him. No penitent ever heard a harsh word from his lips. His life was a model to thousands."

Dva škofa in petnajst slovenskih duhovnikov, po večini mož, ki jih je Monsgr. Buh pripeljal iz starega kraja, se je zbralo k zadnjemu počestjenju, ki ga sv. Cerkev daje svojim otrokom: Rev. F. X. Bajec, Rev. Fr. Azbe, Prof. Rev. J. Jager, Rev. M. Bilban, Rev. Simon Lampe in Rev. Fr. Mihelčič, Rev. John Plevnik, Rev. Alojzij Pirnat, Rev. Alojzij in John Schiffrer, Rev. Frank Sedej, dekan Rev. M. Šavs in Rev. Dr. Zamjen Srečko. Vseh duhovnih sobratov, ki so se udeležili pogreba, pa smo našli nad 75. Katedrala je bila polna vernikov, med njimi mnogo Slovencev tudi iz oddaljenih nasebin, kakor n. pr. iz Gilberta, Hibbinga, Chisholma, Eveletha, Virginia, Ely, Towera, Biwabika itd.

Slovesno sv. mašo zadušnico je pel ranjovi prijatelj Rev. M. Bilban, slovenski župnik v Gilbertu, kot diacon Rev. John Schiffrer iz Chisholma in kot subdiacon Rev. A. Pirnat iz New Dulutha. V presbiteriju pa sta asistirala St. Cloudski škof Busch in Duluthski škof McNicholas, ki je tudi trpuo blagoslovil. Pod vodstvom Rev. Allaina je gruča duhovnikov res dovršeno proizvajala prelepo Perosijevo "Missa funebris."

Zadnji naš "indijanski misijonar" je legel v grob, skromen na zunaj in ponižen, kot je v obče Slovenec, a velik po duhu in po delih. Škof Trobec in Monsgr. Buh — evo dveh imen, dveh mož, dveh markantnih oseb — ki zaslužita, da jima naš narod postavi trajen spomenik: v srcu — s pomenjanjem njihovih vrlin in še prav posebno njihove delavnosti, v zgodovini pa — s temeljitimi, strokovnjaškimi životopisi. Ker — ni nas ju treba biti sram, nas Slovencev, pred drugimi narodnostmi.

Poročevalec.

PAPEŽ PIJ XI. AMERIKAN-CEM.

Papež Pij XI. je naročil kardinalu O'Connellu naj sporoči Amerikancem:

"Povejte amerikanskemu ljudstvu, da mu pošiljam svoj odkrit in priskrben blagoslov in da bom imel vedno pri srcu njih blagor in napredek. Prosim Vašo Eminenco, naj sporoči Združenim Državam, da sem imel vsikdar veliko odkrito občudovanje za ta mladi in krepki narod. Veliko sem čital o Ameriki in sem večkrat želel, da bi kdaj mogel videti to čudovito deželo. Vendar sedaj, seveda se to nikdar ne more zgoditi. Vendar me tolaži, ko pomislim, da bom mogel pa tukaj v Rimu pozdravljati Amerikance, ki bodo sem prišli. Moja velika želja je, da bi pomagal ustanoviti na svetu zopet mir in ednost med vsemi narodi. Konferenca v Washingtonu je veliko dosegla v dosegu pomirjenja sveta. Amerika se je izkazala kot najnesebičnejša država bodisi v vojski bodisi sedaj po vojski. Bog naj jo blagoslovi za to. Zdi se, kakor bi nikdar ničesar ne zahtevala za se, razun kar ji gre po strogi pravici. Pri tem pa vsikdar pomaga starim narodom Evrope, ki sedaj bolj kakor kdaj prej še potrebuje njene pomoči. Bog blagoslovi vašo deželo in vaš narod!"

JUGOSLOVANSKE NOVICE.

Kralj Aleksander se je — kakor smo že zadnjič poročali — zaročil z rumunsko princezino Mariolo, 21 letno hčerko sedanjega rumunskega kralja Ferdinanda I., rodom iz nemške rodovine Hohenzollern-Sigmaringen. Njena starejša sestra je soproga grškega prestolonaslednika, v sorodstvu je tudi s kraljevimi hišami na Danskem, Norveškem, v Bolgariji. Daljnje sorodstvo ima tudi z bivšo nemško cesarsko rodovino Kraljeva poroka se bo vršila v me secu maju. S to poroko se bodo brez dvoma vezi s sorodnimi državami znatno okrepile, kar je za ugoden razvoj in napredek naše države zelo velikega pomena. Bog daj zraven svoj blagoslov!

Statistika Prekmurja. V Prekmurju je po zadnjem popisovanju prebivalstva 73 tisoč 432 Slovencev, 14 tisoč 413 Madžarov, 2314 Nemcev in 965 raznih drugih narodnosti. Verska statistika izkazuje sledečo sliko: 66 tisoč 602 rimokatolikov, protestantov Jugsburške veroiz ovede 23.899, drugih protestantov 429, židov 642 in raznih drugih veroizpovedi 52. Šol je 34 rimokatoliških, 13 protestantovskih, 1 židovska, 32 državnih in 8 občinskih, skupaj 93 ljudskih šol. Učitelj je v teh ljudskih šolah 117.

Kristana Antona vesele banke. znani voditelj slovenskih socialnih (Nadaljevanje na 3. str.)

SLAVA VELIKEMU LINCOLNU

Jutri 12. februarja bo minilo 113 let, ko se je narodil v leseni koči na neki farmi blizu mesta Hodgenville, Kentucky, največji mož v zgodovini Združenih Držav—Abraham Lincoln. Ker je jutri nedelja, zato pade praznik Lincolnovega rojstnega dne na ponedeljek 13. februarja. Veliki Lincoln se je rodil 12. februarja 1809. Za predsednika Združenih Držav je bil izvoljen v jeseni leta 1860. Predsedništvo je nastopil dne 4. marca 1861 in je predsedoval do 14. aprila leta 1865. Na krmilu Združenih Držav je stal v najbolj kritičnih trenutkih za časa državljanske vojne 1860-65. Iz vojne je prišel sijajen zmagovalce. Državljska vojna ga je ovenčala z neminljivo slavo, z lahoriko prave demokracije. Oprostil je črncu sužnja in marsikaj je zasnoval v demokratičnem duhu. Od priprostega tesarja se je povzpelo do najvišjega urada Združenih Držav. Temljito je študiral sv. pismo in spise velikega Shakespeara, kaj čuda da je bil mož tako pravičen, ter vsa svoja dela skušal zasnovati na podlagi pravice, ki je edini trdni temelj in ona skala, ki kljubuje vsem viharjem krivice in laži.

Dne 14. aprila 1865 je pretresla vso javnost, kakor mrzlični sunek vest, da je ta veliki mož, zavrtno umorjen. Ne samo Amerika, ampak celi svet je žaloval za velikim Lincolnom. Ker umrl je oče demokracije, kateri je neprestano učil svoj narod Gospodov nauk: "Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe!" V tem nauku je spravil skupaj sever in jug, da sta se objela, kakor zgubljena sinova ene matere. V zgodovini Združenih Držav je življenje in delovanje velikega Lincolna najvažnejše poglavje, katero nam priča in govori o samih delih, o možu, ki je bil pravičen ponižen in ki je ljubil svojega Boga in v njegovem imenu izvrševal svoja velika nesmrtna dela, ki so ostala neizbrisna v zgodovini Združenih Držav in celega sveta. Naj živi med nami duh velikega Lincolna, na veke vekov!

Kaj si že sklenil, da boš naredil ta mesec za katoliški tisk? Katoliški list je vojak v "trenčah" za tvoje ideale!

IZ DELAVSKEGA SVETA.

Delavski nemiri v Yorkville, Ohio.

V Yorkville, O., mestu blizu Wheelinga je prišlo do resnih nemirov včeraj 8. feb. Tam ima veliko jeklaro Wheeling Steel Corporation, kjer je stavka že od zadnjega julija in je vse delo v tovarni stalo do včeraj, ko je zopet začela delati, toda ne da bi se pogodila s stavkajočim delavstvom. Nekako 1000 stavkarjev je ob 3. jutraj prišlo pred tovarno, kjer so napadli nekega stavkokaza, ko je šel iz tovarne. Tovarna je bila pripravljena na to naskok. Baje si je najela pred otvoritvijo 50 stražnikov, katere je oborožila. Imeli so tam tudi strojno puško. Ko je delavstvo napadlo stavkokaza, začeli so stražniki streljati s strojno puško in boj se je začel. En delavec je bil ustreljen in veliko je več ali manj ranjenih.

PREMOGARJI BODO ZAHTEVALI POVIŠANJE PLAČ.

Kot odgovor lastnikom premogovnikov, ki so naznanili s 1. aprilom znižanje plač, bo premogarska unija odgovorila s zahtevo za povišanje plač za 20 proc. Te dni zborujejo zastopniki United Mine Workers unije v Indianapolis in pripravljajo za konvencijo unije, ki bo v torek prihodnji teden. Tu bodo natančno določili stališče, katero bodo premogarji zavzeli glede na znižanje plač.

Danes 9. febr. je naznanila unija ženskih krojačev The International Ladies' Garment Workers Union premogarski uniji, da bo stala solidarno s premogarji v njih boju proti znižanju plač in sicer moralno in finančno.

DENARNE POŠILJATVE

VAŠ DENAR bo na svojem mestu najhitreje, ako ga pošljete skozi naše podjetje. Dostavimo denar na najbližnjo pošto prejemnika. Izdajamo čeke v kronah in ameriškimi dolarji. Pošiljamo tudi potom kabla ali brzojava.

Ob izidu te številke smo računali za jugoslovanske krome: 500 kron\$ 1.95 1.000 kron 3.90 5.000 kron 18.25 10.000 kron 35.50

Za italijanske lire: 50 lir\$ 3.00 100 lir 5.50 500 lir 26.00 1000 lir 51.20

Za nakazila v ameriškimi dolarji do \$50.00 računamo po \$1.00. Za večja na kazila računamo po 2. centa od vsakega dolarja.

Vse pošiljatve naslovljajte na: BANČNI ODDELEK "EDINOST", 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

ZANIMIVA PONUDBA.

Ker se je parnik, ki pelje kardinala Dougherty v Rim, precej zamudil radi izvanredno velikih viharjev na morju, markoniral mu je zastopnik Chicaške Tribune v Parizu, da mu da na razlog svoj zrakoplov, ko bo prišel v pristanišče, da ga bo peljal po zraku v Rim. Seveda je kardinal to odklonil.

Kdor te brani, ali ni ta tvoj dobronik? — To dela tvoj katoliški časnik. — Mu ne boš pokazal nekoliko svoje hvaležnosti ta mesec?

ZITA SE JE POVRNILA V PREROGANSTVO.

Kraljica Zita se je vrnila 2. feb. na otok Madeira. Seboj je pripeljala vse svoje otroke razun najmlajšega, ki je bil operiran, ki je še pre slab, da bi bil mogel iti na tako dolgo pot.

Katoliški časnik tebe brani!

ZOPET NOV ŠKANDAL.

Kako nesrečno življenje žive one osebe v veliki večini, ki se posvete gledališki trgovini, kaže zopet nesrečna smrt nekega Taylorja, direktorja velika kompanije, ki proizvaja moving picture igre. Bil je ustreljen pretečni teden v Los Angeles v svoji hiši, pa se ne ve, kdo je njegov morilec. — Objednem je pa ta slučaj zopet nov dokaz resničnosti besede sv. pisma: Plačilo za greh je smrt. Slabemu življenju sledi slaba smrt. Bil je doma iz Irskega. Njegov oče je bil promenenent politik, ki je igral veliko vlogo na Irskem. Toda sina je zanemaril. Ušel mu je od doma. Imel je jako burno življenje za seboj. Kakor je živel, tako je umrl.

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Slovenian Franciscan Press

1849 W. 22nd Street,

Chicago, Ill.

Telephone: Canal 98.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Tri-Weekly by

SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879.

Velikanski pomen tiska.

Piše Andrej Tomic, slovenski rudar.

I.

Johnstown, Pa.

Kaj bi rekli o človeku, ki bi si z velikim trudom in žrtvami postavil krasno stavbo, jo napolnil z dragocenimi zakladi, ki bi ga stali velikanske svote denarja, toda da bi pa te svoje dragocene zaklade tudi obvaroval pred tatovi, da bi preskrbel vratam te stavbe tudi potrebne ključavnice, bi mu bilo pa žal nekoliko bore centov. In res, ker bi stavba ne bila zaklenjena, bi prišli tatovi in mu vse te s tolikimi žrtvami zbrane zaklade pokradli in odnesli. Kaj bi rekli o takem človeku? Rekli bi, da je neumen! "Norec je", bi rekli drugi. "Prav je bedaku", bi rekli tretji. In prav bi imeli.

Toda kdo pa je podoben takemu-le neprevidnemu in nespametnemu človeku?

Katoličani, kateri ne podpirajo katoliškega tiska, ki ne skrbijo za to, da bi imeli močan obrambni tisk, ki bi branil, varoval in zagovarjal njihovih zakladov, njihov cerkev, katoliških šol, katoliških društev, in vseh katoliških naprav, katere so si napravili z velikimi trudi in žrtvami, pred tatovi in sovražniki njihovih najdražjih svetinj sv. vere, katero je prišel na zemljo ustanoviti sam Sin Božji, za katero so apostoli in mučenici toliko žrtvovali in dali svojo srčno kri. Za mal denar bi se dali vsi ti naši zakladi, vse te naše naprave zavarovati. Toda prav tem katolikom, ki vse te stavbe postavljajo in vzdržujejo s tolikimi žrtvami, se pa zdi škoda nekoliko denarja na leto, da bi ga žrtvovali za katoliški tisk in puste vse to v nevarnosti, da jim sovražniki, duševni tatje uničijo in vzamijo.

Pa še več!

Mnogi katoličani so še bolj nespametni. Ne samo, da nič ne store, da bi zavarovali svojih zakladov, da nič ne store, da bi zabranili tatovom priti do njih lastnih zakladov, oni si še najemajo s svojim lastnim denarjem tatove, da jim krađeje njihove lastne zaklade in rušijo njihove tako drage naprave in stavbe. Ti, ne le da ne podpirajo dobrega katoliškega tiska, temveč celo podpirajo proti katoliški tisk, svojega najhujšega sovražnika, da jim v njih lastni hiši, za njih lastni denar napada njih lastno vero, preganja njih lastne duhovnike in cerkev, sramoti njih same. Taki na eni strani zidajo, objednem pa plačujejo enega, da jim sproti podira. Ali niso ti v resnici norcem podobni? Pameten človek bi kaj takega nikdar ne storil.

Da, ključ pri vratih le malo stane v primeri s celo stavbo in premoženjem v hiši in vendar je vreden toliko, kolikor premoženje samo. Če imaš sto dolarjev v hiši pod ključem, ali ti ni ta ključ potem ravno toliko vreden kakor svota, katero imaš pod ključem zaklenjeno in shranjeno?

Enako je z našim katoliškim tiskom. Ta nam je toliko vreden kolikor nam je vredna naša vera, kolikor so nam vredne naše cerkvene naprave.

Zato je danes za nas katoličane katoliški tisk največjega pomena, da, tolikega kakor vera sama. Zato je prav rekel papež Pij X. "Katoličani, vi zastojte zidate svoje cerkve, svoje šole, bolnišnice in druge dobrodelne zavode. Zastojte si ustanavljate katoliške organizacije. Ako ne boste imeli za vsem tem močnega časnika, ki vam bo vse te naredbe branilo, boste vse izgubili."

Katoliki bi morali zato najprej skrbeti za dober in močan katoliški tisk, preje kakor za cerkev, ker cerkev brez tiska je brez pomena. Čemu nam namreč cerkev, ako pa pustimo, da protikatoliški tisk ljudi okužuje? krađe ljudem vero iz srca? ljudem brani v cerkev? Ali nimamo med seboj toliko žalostnih zgledov? Tisti, ki so pred leti še zidali cerkve, danes sami delajo, da bi te cerkve poarili? Sezidali so katoliško šolo, danes delajo, da bi jo podrli? Ustanavljali so katoliška društva, danes brišejo iz njih ime katoliško. Zakaj? Od kod to? Slabo časnikaštvo je to naredilo. Vzemimo, da bi po slovenskih naselbinah vsi Slovenci ohranili vero, katero so prinesli sem, kako bi lepo napredovale cerkve in naselbine. Pa kdo jih je pokvaril? Samo slabo časopisje. Katoliški Slovenci so zidali cerkve in šole, ustanavljali katol. jednote, nasprotnik je pa najprej ustanavljal liste in se rogali katolikom, češ, le delajte, saj boste sami vse to podirali in meni dali. In imel je prav. Dobil je!

Najžalostnejše pri tem je pa to, da si naši katoličani tega ne dajo dopovedati, da je katoliško časnikaštvo največja naša potreba, da je delo za katoliški tisk naše najpotrebnejše delo, da, da je prva in največja dolžnost vsakega katolika. Zato jih je tako težko dobiti, da bi kaj storili ali kaj žrtvovali za katoliški tisk. Za vse žrtvujejo, za vse imajo denar, za katoliški tisk ga ni. — Zato pa med katoliškimi Slovenci nikdar ne bo preje boljše, dokler se ne bodo zavedli tega.

Kakor je pa brez pomena denar, ki ni zaklenjen in dobro spravljen. je nezavarovan zaklad, vrt brez ograje, vojak brez orožja, dežela brez trdnjav, vojska brez kanonov, tako so brez pomena naše cerkve in druge katol. naprave brez katoliškega tiska.

Če pa je že sramotno za katolike, ako ne podpirajo katoliškega svojega tiska, je naravnost sramotno in izdajalsko, ako naročajo in podpirajo protikatoliško časopisje. "Prijatelj, čemu si prišel? S poljubom izdajaš Sinu človekovega?" Te besede, govorjene Judežu, veljajo enako tudi takim katoličanom. Prijatelj, čemu si prišel? Čemu si prišel v cerkev? Čemu si prišel k službi božji? Čemu si prišel k spovednici? Čemu si prišel k obhajilni mizi, ko pa daješ denar in podpiraš Moje sovražnike v boju proti Meni? Ko podpiraš tiste, ki brusijo meč, da me uničijo? ko podpiraš one, ki grede v boj proti meni, da me bodo vjeli in križali?

Da, še več! Celotno Judežo prekosijo taki katoliki v nezavednosti njihovi. Judež je izdal svojega učenika iz lakomnosti, da je za to prejel denar. Taki katoliki pa kaj dobe za svoj denar, za svoje izdajalstvo? Nič! In še manj kot nič! Oni s svojim denarjem podpirajo izdajatelje slabih listov, da potem še lažje in še bolj predrzno sramote Jezusa, govore o

njem še bolj bogokletno, da še bolj napadajo vero in vse njene naprave in vse njene branitelje.

Kako vse drugačni so naši verski nasprotniki! Kako se vse drugače zavedajo vpljiva in moči časopisja. Njim je tisk prva in najglavnejša stvar. Za nobeno stvar se ti tako ne brigajo, toliko ne žrtvujejo kakor za svoj tisk. Zakaj? Pač vedo, da bodo s tiskom vse dosegli, brez tiska ničesar. Oni nimajo cerkva, kjer bi se nedeljo za nedeljo oznanjevale njihove zmote? Njim je edina prižnica list. In koliko so s tem dosegli! Prekričali so vse katoliške pridigarje in vse poslušatelje k sebi spravili, da raje njih poslušajo, dasi jih uče takih naukov, o katerih bi človek mislil, da je nemogoče, da bi jih razumno bitje, kakor je človek, da bi jih odrasčen človek, ki ima zdrave možgani, vsaj za trenutek sprejel. In vendar jih! In kaj imajo pokazati svojim poslušalcem? So že kaj dobrega storili za narod? Ali so njihovi nauki le enega človeka na svetu osrečili? Vzemimo med nami Slovenci, ali so naredili že kako obče narodno koristno stvar? Imajo vsaj eno šolo? Imajo vsaj en dobrodelni zavod? Imajo vsaj eno sirotišnico? In drugi njih bratci po svetu ali imajo kaj dobrega pokazati, kakor potoke ruske krvi, milijone prezgodnjih grobov, strašne ječe po Rusiji, nemir po celem svetu, stiskanje kapitalistov delavca, brezsrčnost delodajalca do ubogega delavca, da, so ponižali delavca v nekaj, kar je manj vredno kakor "šrafek" pri stroju, ki so ponižali žensko v navadno sužnjo, možke podlosti, ki so pokradli otrokom starše in ki polnijo ječe, vislice, bolnišnice in norišnice. In vendar zmagujejo! Zakaj? Tisk imajo v rokah! Skrbje pred vsem za močan tisk, za močne zelo razširjene časopise, potem pa vse dosežejo in delajo vse, kar in kakor hočejo. Otroci tega sveta so modrejši v svoji zmoti, kakor otroci luči.

Zato imajo med nami kar tri dnevnike, mi nobenega. Imajo več tednikov in pol tednikov, mesečnik, katere vse izdajajo v veliko sramoto vsem ameriškim Slovincem, da, taki listi sploh morejo obstati med nami, da se dobi med nami sploh še toliko omenjenih katoliških Slovencev, ki podpirajo take-le neumne izbruhe fanatizma, ki so že v toliko srcih upihnil vsak verski in vsak plemenitejši čut, ki so že toliko rojakom zaprli cerkev, jih popolnoma zmešali in zaslepili, da reveži niti ne vedo, kaj so, ali so opice, ali so še ljudje, ali so zverine, ali so razumni ljudje, ter jih duševno upropastili, da so se zgubili versko, duševno, intelektualno, moralno in telesno. Pomislimo samo, koliko naših preje dobrih družin so uničili!

Mi, katoličani vse to vidimo in vse to motrimo, kako se vse to vrši prav pred našim pragom, prav pred našimi očmi. Nas je veliko več kot nasprotnikov! Veliko več je Slovencev, ki vzdržujejo cerkve, šole, duhovnike, sestre, ki zidajo šole, cerkve in nje naprave, ki žrtvujejo ogromne svote za vse to, pa nimamo niti enega dnevnika, in ko bi ne imeli "Edinosti" in "Ave Maria", bi ne imeli nobenega katoliško odločnega branitelja in boritelja za naše vse te naprave. Pa še ta dva lista sta majhna v primeri z drugimi in se morata boriti z velikimi težavami.

Iz slovenskih naselbin.

Ely, Minn. — Sedaj je bilo jako lepo čitati "Edinost", ko ni bilo nič od Pavleta. Brez njega bi bilo lahko v časopisih. Boljše je kake kuharice ali pripovedi ali naj bo kakoli hoče, kakor pa tisti Pavle, ki vse "sorte šprae tolče", kakor na primer v 5. številki. Tam ni bilo ne ribenško, ne hrvaško, nič! (Pavle, čuješ? Urednik!) No, pa radi mene, ako ga imajo drugi radi, kar naj bo. Saj tiste vrstice lahko ven spustim in "Edinost" ima vedno še dovolj drugega zanimivega gradiva. Pozdrav.
Mary Slabodnik.

Cannonsburg, Pa. — Cenjeni g. urednik: — Častitati Vam morem na Vašo zanimivo povestico v zadnji "Edinosti" pod naslovom: "Dopolodne na Lawndalski Aveni". Nisem čez Pavleta Zgaga, ker vem, da je kos svoji nalogi zlasti sedaj, ker se je prave slovenščine priučil. Po pravici pa morem povedati pa magari če me Pavle Zgaga prav na piko uzamo. Da povestica "Dopolodne na Lawndalski Aveni" pa presega tudi Pavleta in njegovega prednega brateca Peterčka v New Yorku. O, "prmejtristo" to pa ne gre g. urednik, Vi jim pa na dno duše preiskujete njih kosmato vest. Ko bi že bravci Prosvete tega ne čitali kar Vi pišete naj bi že bilo. Kje je \$60.000 nabranega denarja od slovenskih trpinov. Kako da ima Prosveta \$8000 deficita in drugo. No, pa kaj urednik "Prosvete" je smart, on si bo že z zagate pomagal, en par fraz zadostuje napisati o svoji koloni čez Kazimirja pa mu bodo njegovo bravi verjeli. Saj jih je še dovolj prisimknjenih. In tisti katoličani, ki so v naši Narodni Jednoti pa naj bodo tiho kajti pokazali jim bomo Molekovo resolucijo, da se mora naše Glasilo tiskati v naprednem brezverskem duhu. Živela enakopravnost!
Pozdrav
Wr.

North Chicago, Ill. — Zadnje čase je opaziti precej veliko zani-

ma različne podporna društva in klube. Poleg tega imamo: Slov. cerkev, šolo, narodni dom, združeno prodajalno in stavbinsko posojilno društvo. Vsa društva, klubi in podjetja se vzdržujejo še precej povoljno, za tako slabe čase. Stavbinsko in posojilno društvo bode izdalo 4. februarja četrto serijo delnic. Ob tej priložnosti se bode nudila ugodnost onim, kateri niso še delničarji tega društva da se vpišejo in postanejo delničarji dobrega podjetja. Rojaki, neodlašajte s pristopom, ampak kateremu je le mogoče naj si nabavi več ko mogoče delnic, ker stem bode pomagal sam sebi, kakor tudi društvu do še lepšega napredka. Delnice po \$100 se odplačujejo tedensko po 25c za dobo dobrih 6 let. Vslučaju, da pa kateri pride v položaj, da bi nemogel plačevati njegovih obveznosti se mu na njegovo zahtevo izplača njegov vplačani denar. Toraj se ni treba nobenemu, bati da bi bil oškodovan.
Naročnik.

North Chicago, Ill. — Ker se tako pridno oglašajo za Pavleta, se bom tudi jaz. Vreden je še enega glasu, ker je tako fejest fant če že ravno ima tako slab frak, pa vse eno je on že fejest fant naš Pavle. (Sedaj si je naročil nov frak, tudi mustace si je pustil. Šment se bo postavil da bo kaj. Op. red.) Ker Edinost izhaja sedaj 3krat na teden, bi prosil našega Pavleta, da bi se oglašil stalno vsaki teden enkrat.

Pri nas v North Chicago in Waukeganu prav pridno čitamo list Edinost. Odkar izhaja list po trikrat na teden je tudi veliko lepše urejevan in je sedaj tudi najbolj zanimiv slovenski časnik. Tako slišim od vseh čitateljev tega lista. Zato le po tej poti naprej do cilja, da bo list Edinost postal čimprej mogoče dnevnik. Priloženo Vam pošiljam tudi dva nova naročnika, katerih naslova pošiljam tu. Pozdravljam Vas in kličem pogumno naprej.
Fr. Osenek.

Katoliški Slovenci, vse vaše jednote, vsa vaša društva, vse bo šlo rdečkarjem v roke, če ne boste imeli močnega časopisja na svoji strani.
Katoliški časnik je tvoj služabnik.

NAZNANILO.

Chicago, Ill. — Stem uradno naznanjam slavnemu občinstvu v Chicagi, da je "Slovenska Podporna družba sv. Mohorja" na svoji zadnji redni seji dne 5. februarja sklenila sprejemati v svojo sredo tudi dekleta in žene. Kar je pa poglavitno je to, da je društvo sklenilo sprejemati v svojo sredo člane brez vsake zdravniške preiskave do prihodnje seje. Zato se nudi vsakemu zelo lepa prilika, da se požuri sedaj in postane član tega koristnega društva. Pristop je \$1.00. Mesečnina za bolniško podporo je 50 centov. Društvo izplačuje v bolezni po \$1.00 podpore na dan. Slovenci in Slovenke pristopajte v to društvo.

Družba sv. Mohorja je v teku enega meseca zelo napredovala. Število članov je že dospelo do 100 in rojaki se se vedno vpisujejo v družbo. Vse to kaže, da družba ima v naši naselbini izborna polje za svoje delovanje. Če vsak teh izmed pristopnih članov le malo poagitira med svojim prijatelji in znanci za našo družbo, se bo ista kmalu podvojila in potrojila. Bratje v duhu za napredke naše družbe delujmo med svojimi sosedi in prijatelji in naš cilj bo dosežen.

Obenem naznanjam vsem članom in članicam naše družbe, da bomo imeli v nedeljo, dne 19. februarja igro, ki jo bodo priredili najboljši chikaški igralci za korist naše družbene blaginje. Vsi člani in članice družbe naj pridno agitirajo, da bo vdeležba čim večja. Vstopnice smo razposlali na vse družbene člane in sicer po 5. katere naj skuša vsak prodati. Izkupljeni denar za vstopnice pa prosim, da vsak član prinese na prihodnjo redno sejo, ki se bo vršila dne 5. marca v nedeljo popoldne kakor ponavadi. S bratskim pozdravom
John Jerich, tajnik.

PREDSEDNIK ZA FARMARJE.

Pet dni je določenih za zborovanje ameriških farmarjev, ki naj najdejo rešitev svojemu zamotanemu vprašanju.

Predsednik Harding jih je najprej nagovoril in jim pojasnil stališče vlade, ki se bo resno trudila, da jim bo pomagala. Toda brez njih samih vlada ne more ničesar. Zato je sklicala to posvetovanje, da se sklene, kako bi farmarji in vlada delali skupno za zboljšanje farmarstva. Vlada je ustanovila že takozvani "farm loan board", odbor, ki naj preskrbi po ceni posojila farmarjem za časa potrebe. Vendar s tem pa še ni veliko storjenega. Tudi ta pomoč farmarjem, da naj se posvetujejo, kako bi se organizirala farmarska društva popolnoma po načinu starokrajskih kmetijskih družb. Po teh družbah bi naj farmarji delovali skupno, organizirano. Farmarji enega distrikta ali farmarji ene panoge poljedelstva, naj bi se združili skupaj, naj bi skupno prodajali svoje pridelke pa tudi skupno določali cene. Na ta način bi tudi najmanjši farmar prišel do moči in veljave in bi njegovi pridelki imeli isto ceno, kakor velikega sosedu.

Kakor vse kaže, bo imela ta konferenca velik uspeh za prihodnost našega farmarstva.

Katoliški časnik se za te bori.

JUGOSLOVANSKE NOVICE.

(Nadaljevanje z 1 strani.)

demokratov, nekdanji revež, danes pa milijonar, je bil sprejet v ravnateljstvo "Slovenske banke" v Zagrebu. Naj priopnimo, da je Tone Kristan že pri več bankah, da je po zaslugi samostojnežev in liberalcev glavni ravnatelj drž. veleposelstva Belje itd. Kakor se vidi, zna možakar prav dobro za sebe poskrbeti. Čudno je le to, da hoče biti ta bankir še vedno nekak voditelj socialno-demokratsko-delavske zveze.

Za zgradbo zdravih kmetijskih domov v Bosni. Zdravstveni odsek za Bosno in Hercegovino je razpisal natečaj za načrte zdravih kmetijskih hiš. Načrti se morajo ozirati na krajne razmere, ki se dele na tri vrste: v severni Bosni se grade hiše iz opeke in lesa, v srednji Bosni večinoma iz lesa in le deloma iz opeke in kamna, a v Hercegovini in zapadni Bosni iz kamenja. Hiše morajo imeti po eno, dve ali tri sobe, kuhinjo, predsobo in shrambo.

Umor orožnika. Orožnik Mauer je naletel pri Dobravi (okraj Krško) na vojaškega dezertarja Bolca, kmetijskega fanta. Aretiral ga je in uklenil. Bolc pa je prosil, naj ga spremi domov, kjer se hoče od domačih posloviti. Ko je Bolc doma večerjal in orožnik v sobi čakal, je prišlo pet fantov v sobo, ki so padli z noži in sekirami po orožniku in ga umorili. Bolc je ubežal, fantje pa so že v ječah.

"ENKRAT NI NOBENKRAT!"

K sv. Nilu prišel je nekoč lahko-mišljenež, ki se je norčeval iz vsega, kar je bilo sveto. "Kaj pa bo na tem?" je rekel, "če človek enkrat na leto prestopi božjo zapoved?" Svetnik pa je rekel: "Kaj pa bo na tem, če si celo hodil okoli, ne da bi padel, zadnji dan leta pa si padel in si zlomil nogo?"

Katoliški može in žene boste na stara leta morali od kakih rdečkarjev beračiti podpore, ako ne boste s časopisjem obranili te svoje centke, katere ste znesli s tolikimi žulji skupaj. Glejte, saj se to že nekaterim godi!

MATI.

Nek dijak je šel s svojimi tovariši na sprehod. Med potjo srečal je svojo mater, ki se je noč in dan trudila, da bi mogla z revnim zaslužkom svojih žuljastih rok izsolati sina. Memogrede mu je rekla: "Glej, da prideš kmalu domu!"

Tovariši so ga vprašali: "Kdo pa je ta žena?" In dijak je odgovoril: "Naša dekla." "Kako pa to, da te ti-ka?" so ga vprašali. In nevaležni sin je rekel: "Večkrat sem ji že rekel, da tega ne sme storiti, toda ona me ne uboga."

Kmalu se je pa zvedelo, kako se je nevaležni sin sramoval svoje lastne matere, kako grdo je o nji govoril; splošno so ga zaničevali. Vsi, ki so ga dosedaj podpirali, so mu odrekli svojo pomoč.

Prav se mu je zgodilo, boš rekel ti, dragi čitatelj! Obnašanje tega dijaka je bilo res grdo. Kdor ne spoštuje svoje matere, tega ne bo nikdo spoštoval. Obrnimo pa, prijatelji, ta dogodek na katoličane današnjega časa! Ne vidimo le mnogo, da pre-mnogo katoličanov, ki se sramujejo svoje matere, svete katoliške cerkve, ki se je ne upajo braniti pred napadi njenih sovražnikov, ki pa vkljub temu še kriče in se bijejo na svoja srca: "Mi smo tudi katoličani, in sicer 'dobri' (!!) katoličani!!"

"Kdor cerkve ne posluša", pravi Kristus Gospod, "ta naj ti bo kakor pogan in očitni grešnik." Bodi zato, pokoren papežu, svojemu škofu, svojemu župniku, spoštuj, poslušaj jih! O teh veljajo besede: "Kdor vas posluša, mene posluša. Kdor vas zaničuje, mene zaničuje." Ljubbi, spoštuj sv. cerkev kot svojo mater, bodi pokoren njenim zapovedim in odredbam. Sv. škof in mučenik Ciprijan (umrl l. 258) pravi: "Ta ne more imeti Boga za svojega Očeta, kdor nima cerkve za svojo mater."

Doma v starem kraju potrebujejo katoliškega časopisa, zakaj bi jim ne naročili "Edinosti"?

AMERIŠKIM SLOVENCEM.

Ljubljana, jan. 1. 1922.

Ne brez vpljiva letošnjega tretje-redniškega jubileja smo laiki krščansko socialne smeri sklenili izdajati revijo "Socialna Misel", za katero obstoji pri nas potreba že od prevrata 1918. sem.

Naša politika je desorientirana, trdnih načel ni več, mamonizem nam rapidno izkvarja našo organizacijo,

tudi energičnih osebnosti ni več. Zato pa jih je dosti, ki želijo idealne pobude in zato ima "Socialna Misel", ki si je stavila za nalogo delo Dr. Kreka obnoviti, lepo prihodnost. Tako prevz. knezoškof Jeglič, kakor načelnik stranke Dr. Korošec si jo je želel. Sotrudnikov bomo imeli različnih, članki bodo kratki, aktualni, načelni.

Zato jaz mislim, da bo revija baš v Ameriki našla simpatičnega odmeva. Ne prikrivam tudi nade, da ravno od ameriških rojakov pričakujemo največ moralčne in gmotne podpore. Večina člankov bo splošno načelne, nelokalne vsebine. Zato sem prepričan, da si bo vsak Amerikanec želel revije, ki bo pobijala napačni socializem in komunizem na protiverski podlagi.

Pozdrav vsem ameriškim Slovincem
F. Terseglav.

Zastonj zidate slovenske cerkve, ako nimate časnikarstva, ki vam jih bo brnilo.

Kaj pomaga javkati, in tarnati? Delati, to pomaga.

SMEŠNICE.

V dvomu. — "Tako, pri bogatem Goldsteinu si snubil? Kaj pa je rekel?" "Ni rekel: ne, pa ni rekel: da!" "No, nekaj je vendar moral reči?" Vsaj sem ti rekel, da ni ničesar rekel; samo ven me je vrgel!"

Zlobno. — "Ta roman sem pisal cele noči." "Zato so pa misli tudi tako temne."

Krivec. — Predsednik sodišča v S. je nadzoroval ječo. Nekega posebno čmernega kaznjence je vprašal po vzroku obsodbe. "Oh!" tožil je kaznjenec, "samo mladeniška lahkomišljenost in neizkušenost!" "Kako to? Vsaj imate vendar že 60 let?" "Seveda! Toda jaz ne govorim o sebi, ampak o mojem zagovorniku!"

Menjava časov. — Stara koketa: "Prej so bili gospodje pa bolj galantni." Gospod: "Prej so bile pa tudi dame mlajše!"

Res je! — Davčna oblast je vrnila možu dohodninsko priznanico z opombo, da pogrša premoženje in dohodke njegove žene. Mož je napisal pod opombo samo besede: "Jaz tudi!" in priznanico vrnil davčni oblasti.

RESNO KOMIČNI PRIZOR IZ LAWNDALSKEGA RDEČEGA SLOV. CIRKUSA.

Zavrtnik: "Ta prebiti Kazimir! Kako ga zavidam! — Leto se je končalo, in kakor vsako leto, bo najbrže tudi letos izdal jasne in natančne račune o svojem gospodarstvu!"

Zajček: "Kako lahko tega rjavca zavidamo!? Mi pa . . . !?"

Zavrtnik: "Da, ta proletarska marva zahteva sedaj od nas račune, kam smo utaknili od naroda pod napačnimi pretvezami izžeti denar. Denarja pa ni."

Zajček: "Pa Kristana tudi ne!" Zavrtnik: "Kaj Kristan! Naj ga

cucek povoha! Ko bi le denar bil!"

Zajček: "Res je hudo, ko mi nismo tako srečni kot je Kazimir, da bi mogli dati narodu račune od njegovega denarja!"

Zavrtnik: "Za scagat je!" Zajček: "Za poginit je!" Cankar: "Za počt je!"

Trobovčev Tone (ki je ravno mimo prišel s svojimi solničnimi rožami) "Prav imata! Kar naredita vsak kar hočeta raje! Jaz, ki sem bil pa bolj pošten, sem jo pa podurhal! Vidva pa če "scagata", ali "pogineta", ali počta" — v lebet sta pa le! Kazimir se vama pa smeja!"

Zavrtnik, Zajček (pobirata kame-nje in ga vržeta za Tonetom).

Tone (pokaže osle in zbeži!)

Konec prizora.

PROŠNJA NA ROJAKE IZ MIRNE PEČI (KRANJSKO).

Nova farna cerkev, sezidana med svetovno vojno z velikimi žrtvami in trdom župljanov je dovršena; lepa in veličastna stavba je, ki je v čast in ponos celi župniji. Manjka sicer še precej notranje oprave, ali veliki altar je saj deloma dovršen. Najbolj pogrešamo sedaj zvonov, katere je nam kruta svetovna vojna pobrala in pustila za spomin samo še najmanjšega v farnem zvoniku. Odločili smo se in že pridno nabiramo prispevke za nov veliki bronast zvon, ki naj bi mogočno donel iz visokih lin farnega zvonika ob veselih in žalostnih urah življenja; a ker je bron sedaj tako silno drag (velja namreč 1 kg bron 120 kron) zato se obrača podpisano farno prestojništvo s pri-srčno prošnjo na vse rojake Mirno-pečane in druga dobra srca, da blagovolite po svojih skromnih močeh prispevati k napravi novih zvonov (saj velikega.) Vemo, da so tudi v Ameriki za Vas, dragi rojaki slabi časi, kakor jih imamo v stari domovini; vendar sprejme se vsak naj-manjši dar s hvaležnim srcem. Za vse dobrotnike zvonov žive in mrtve se bo opravila vsako leto v farni cerkvi ena sv. maša. Kdor daruje sedaj saj 3 dolarje, se bo ob njegovi smrti brezplačno zvonilo pri fari. Nabrani prispevki naj se blagovolijo posla-

ti na župni urad v Mirni peči, Kranjsko Jugoslavija. SHS. Predstojništvo farne cerkve sv. Kocjana v Mirni peči dne 9. januarja 1922.

Anton Zore, župnik.

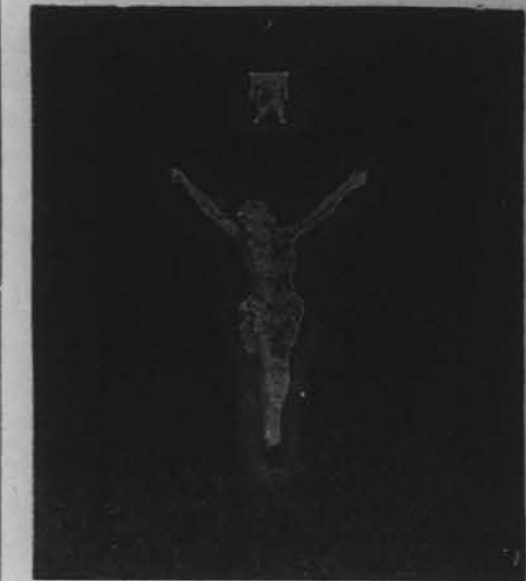
Franc Kos in Franc Matoh, cerkvena ključarja.

MLADINSKI ZBOR ADRIJE.

priredi v nedeljo, 12. febr. 1922 v cerkveni dvorani zanimivo predstavo, h kateri so najvljudnejše povabljeni vsi slovenski rojaki iz Chicage in okolice. Prva predstava se začne ob 2:30 popol., druga pa ob 8. zvečer. Vstopnina 35c. Otroci plačajo pri popoldanski predstavi 15c in dobe vstopnice samo pri blagajni.

KDO HOČE?

Kdor nam tekom meseca februarja pošlje dva nova celoletna naroč-

nika na list "Edinost" poslali mu bomo krasen križ, ki po noči sveti.

Nekaj novega je ta križ. Ako ga obesite na steno, ko bo temna, boste naenkrat na steni opazili čudno svetlobo. Cela slika presvetlega Telesa Križanega se bo začela svetiti da jo boste prav lahko v največji temi prav razločno videli. V resnici nekaj krasnega!

Križ je nekaj dragocenega in stane, ako ga kupite v prodajalni \$3. Tu ga dobite zastonj, ako nam pridobite dva naročnika na list "Edinost."

Na delo! Za tako krasen dar se pa že splašča, nekoliko se potruditi, vsaj vi dobite nekaj, kar je skoraj toliko vredno.

In to velja za celi mesec februarij.

TISTIM KI SE ŽELE NAUČITI ANGLEŠČINE naznanjamo da smo zopet prejeli nekaj

"SLOVENSКИH ANGLEŠKIH SLOVNIC".

Knjiga vsebuje razne navadne vsakdanje pogovore, Glasoslovje, Oblikoslovje in razne vaje. V knjigi je tudi obširen besednjak. Ker smo prejeli le omejeno število teh Slovnice, zato je važno, da si isto naročite takoj dokler ne poide.

Knjiga stane s poštnino \$1.00.

SLOVENIAN FRANCISCAN PRESS.

1849 West 22nd Street

CHICAGO, ILL.

ALI STE SE PRIPRAVILI ZA RAZŠIRJEVANJE KATOLIŠKEGA TISKA?

Mesec februarij je določen od vseh ameriških katoliških škofov za razširjevanje katoliškega časopisja.

Kaj bomo skušali narediti v tem oziru mi katoliški Slovenci? Na to vprašanje naj dajo koncem tega meseca odgovor naša dejanja, ki naj bodo taka, da bo vsak naročnik pridobil listu "EDINOSTI", "AVE MARIA" ali pa "GLASNIKU P. S. J." vsaj enega novega naročnika. Katoliški Slovenec, ako si KATOLIK S CELIM SRCEM, boš to storil! Vaša dejanja bodo govorila in pričala koncem tega meseca, koliko je vam za VAŠO VERO. Slovenec pokaži se, koliko ljubiš KATOLIŠKO ČASOPISJE, KI BRANI TVOJ BISER IN TEBI NAJDRAŽJO SVETINJO, SVETO VERO!

Od novih naročnikov za list "EDINOST" je razpisana na drugem mestu v tem listu posebna nagrada. Zato potrudite se da do-bite lepo nagrado, ki vas bo spominjala, kedaj da ste vršili Bogu dopadljivo delo in pomagali kovati svetle meče uma za srce.

"EDINOST"

1849 WEST 22nd STREET

CHICAGO, ILLINOIS

Neznani Bog.

(Priredil FR. BLANKO.)
(Nadaljevanje)

Enkrat ga je pogledala neodločno in se jezno ozrla na Eleazarja, za čigar hrbtom je ravno stala.

Pavel je vedno bolj silil, da bi kolikor mogoče hitreje končal svoj važni posel. Komaj so okusili nekoliko jedi in pijače, že začne s svojimi prijatelji šteti in zavijati denar.

Zato je kupil od juda močen železen zaboj, katerega ključavnica, stene in pokrov so bili v precej dobrem stanju. Tudi je imela zaradi ložjega premikanja spodaj kolesca in zraven tega še dva močna ročaja za nositi.

Med tem ko sta Pavel in Kerija denar štela in ga nazaj zavijala je dajal Eleazar zavoj Telu in Longinu, ki sta jih na tleh kleče nalagala v zaboj. Jozija Makabejec je pa zapisaval uložene zavoje.

Njegova unukinja je med tem zopet sedla na divan in se je bavila z ročnim delom. A kmalu stopi k mizi, kakor da bi opazovala blišče se zlato in srebro. Bila je tiho. Le tu in tam skrivaj pogleda Eleazarja. V tem trenutku pa se raztrga preslabo zaviti zavoj in trije možje ob zaboju so urno pobirali denar. Urno ko blisk s nagne Estera k ušesu mladega viteza in mu zašepeta nekoliko besed, ki so Pavla zelo iznenadile.

Prestrašen in vprašajoče ji pogleda v velike živahne oči. Ona mu z očmi še potrdi svoje besede in zbeži na divan.

Tiho je Pavel nadaljeval svoje delo. Edini Kerija je zapazil ta mali maneuver. Uprašajoče se ozre v obraz svojega predstojnika, ki je bil nenavadno bleđ. Delo se je med tem nemoteno nadaljevalo.

Ni pa trajalo dolgo. Slučaj je hotel, da je nastal majhen prepir. Ali se je zmotil Jozija in je na zavoj z drobižem zapisal preveč, ali so se pa zmotili oni, ki so denar zavijali, kratko, v zavoju je bilo premalo.

Po kratkem prepiranju so sklenili ves sreberni denar vzeti iz zaboja, ter ga nanovo prešteti in zaviti.

Ko se je to godilo, stopi Estera zopet k mizi. "Upam, da se vrnete nepoškodovan iz vojne domov, plemeniti gospod", pravi in globok vzdihlje se ji izvije iz prsi.

"Hvala ti", odgovori Pavel. — Ali je morda tako malo upanja, da se ne vrnem? Veliko jih vendar pride, čeravno ne vsi."

"Gotovo, gospod, to vem od svojih pradedov. — A mislila sem, da bi znali priti še popreje. Moj gospodar je danes zjutraj rekel, da ga možje, ki bodo denar odpeljali, ne bodo domov pripeljali. Ta je pa vendar odločen za vojsko, to je "Aerarium sanctum", ker javen zaklad ne zadostuje za sedanje potrebe."

"Kaj pa klepetas?" zavpije Eleazar, ki je slišal zadnje besede. "Ali ne vidiš, da nadleguješ viteza? Ti klepetulja, ti! Oprostite njeni mladosti, mlilstljivi gospod."

"Tu ni treba ničesar odpustiti", pomirja Pavel s povdarkom, ter prijazno in ganjen pogleda lepo dete.

"Grem, gospod, — imejte se dobro!" pravi Estera in solza se ji utrne.

"Hvala ti, nikdar te ne pozabim", pravi mladi mož tiho in takoj nato očskaklja Estera skozi vrata, kakor srečno dete, ki je doseglo svoj namen.

Kerija zopet pogleda viteza, a nič ni izdajalo njegovih notranjih čutil. Hitro so nadaljevali, svoj posel. Kako uro po polnoči je bilo delo končano.

Porogljivo — hudoben nasmeh je preletel obraz starega juda, ko mu je Pavel izročil po cezarjevem naročilu izgotovljeno in zapečateni pobotnico. Pavel je to opazil in Eleazar sam je zapazil na nezaupnem njegovem pogledu, da se je spozabil. "Sedaj ne morete tega še seboj vzeti", pravi in pokaže na zaboj.

"Tega tudi ne mislim", odgovori Pavel odločno. "Vsi potrebujemo nekoliko počitka. Jutri zjutraj bo časa dovolj, da odrinemo z novimi močmi. Izroči nam ključe in mi si bomo s tvojim dovoljenjem napravili kar tukaj prenočišče za silo."

Eleazarja je ta Pavlov sklep tako iznenadil, da mu niti v glavo ni padlo, da bi ugovarjal.

Izročil je Pavlu različne ključe. V spremstvu Kerija se je šel sam lastnoročno prepričati, ali so ključi pravi ali ne. Bil je prijetno iznenađen, ko je videl, da je vse v redu.

"To je zelo zanimiva soba", slišal je pripovedovati juda, ko se je vrnil. "Tu notri je Julij Cezar prebil v svojih mladih letih marsikatero noč še svojimi razuzdanimi tovariši. Tu sta napravila on in Katilina marsikatero blazno vragolijo."

"Kaj?" vsklikne Pavel začudeno, "v ta ostudni del mesta je Cezarjeva noga stopila?"

"Cezar morda ne", odgovori Tel in prikima z glavo, "toliko gotoveje pa razuzdan mladenič."

"Zdi se mi, da vam je to znano", se obrne Eleazar na Tela. "Ta hiša je bila Cezarjeva. To moram vendar vedeti. Saj mi je moj oče, katerega je privlekel Gnej Pompej iz Jeruzalema zaradi njegovega imetja, ko talca v Rim, — naj mirno počiva v Abrahamovem naročju — večkrat pripovedal, kako je tedanj diktor tukaj zbiral svoje prijatelje in tukaj prebil cele noči. In pozneje — kdo je bil njegov pomočnik? Kdo drugi je imel zanj še vedno pripravljen kak as, ako so bile suhe in prazne že vse druge mošnje?"

"Plačilo pa tudi ni izostalo! Kaj ne?" vpraša Tel. "Ali je bil vodja te vesele družbe, te razposajene komedije točen plačnik? Ako da, potem si nisi nabral z velikim trudom tega bogastva, ki je tukaj in ti ne bo treba nikomur plačevati težkih procentov, kakor si poprej tožil!"

Eleazar je pogledal govornika poln sovraštva, ki ga pa tudi ni preveč ljubko gledal.

"Točen?! — Ne, —" reče potem, ko je požrl jezo. "Šele po bitki pri Farzalu, ko je moj oče že nad vsem obupal, je povrnil vse, kapital in obresti do zadnjega vinarja. — Upam, da se bo tudi Germanik izkazal meni siromaku ravnotako prijaznega." Pri teh besedah je proseče pogledal Pavla.

"Pojdi, jud, pojdi!" pravi ta nejevoljno. "Na drugo bitko pri Farzalu boš moral najbrž še dolgo čakati." Potem se je začel pripravljati na počitek.

"Grem, plemeniti gospod, spominjaj se pri cezarju mojega siromaštva", pravi jud večkrat in po mnogih globokih poklonih izgine skozi vrata.

Nekoliko trenutkov je Pavel čakal. Potem pa skoči na noge, hiti k vratom, da se prepriča, ali morda kdo ne prisluškuje in jih previdno zapre.

"Semkaj Tel! Longin! Kerija! semkaj k meni!"

RAZNOTEROSTI.

Boljševiški list "Wozrođenje" prinaša statistiko oseb, ki so jih pomorili boljševiki. Žrtve so sledeče: 28 nadškofov in škofov, 1215 duhovnov in redovnikov, 6575 profesorjev in učiteljev, 8800 zdravnikov, 54.650 častnikov, 10.600 policijskih in žandarmerijskih častnikov, 260.000 vojakov, 48.000 policajev in žandarrov, 12.900 posestnikov, 355.000 uradnikov, 192.350 rokoedlcev in delavcev, 815.100 kmetov.

NAROČNIKI "EDINOST" POZOR!

Prosimo vse naše naročnike, da v slučaju preselitve nam takoj naznajo svoj novi naslov. Poleg novega pošljite nam tudi svoj stari naslov, stem nam prihranite mnogo nepotrebnega dela.

Mi želimo vsakemu naročniku do staviti vsako številko našega lista Velikokrat se pa kdo oglasi, čez mesec dni po svoji preselitvi in se pri tožuje da lista ni dobival in seveda pri tem pozabi, da nam ni naznanil svojega novega naslova. Zato je važno za nas i vas, da nam takoj naznanite svoj novi naslov, kadar se preselite in vam bomo dostavili vsako številko našega lista.

Uprava "Edinosti."

DRUŠTVO SV. VIDA ŠT. 25., K. S. K. J. V CLEVELANDU, OHIO.

V društvo se sprejemajo člani od 16 do 50. leta starosti. Vi se lahko zavarujete za \$250, \$500 in \$1000 smrtnine. Društvo plačuje \$7 na teden bolniške podpore. V mladinski oddelek se sprejemajo otroci od 1.—16. leta starosti. Dr. zboruje vsako 1 nedeljo v mescu v Knausovi dvorani. Asesment se plačuje samo na seji, od 10 ure dopoldne do 4. ure popoldne. Vsa nadaljna pojasnila dobite lahko vsaki čas pri društvenih uradnikih. Predsednik John Widervol, 1153 East 61st Street.

Podpredsednik Joseph Zulič. Tajnik Ant. Fortuna, 1176 E. 61st St. Blagajnik John Melle. Zastopnik Joseph Rus, 6519 Bonna ave. Nadzorniki John Zulič, Anton Strniša in Joseph Ponikvar. — Zastavonoša Ant Drečnik. Dr. zdravnik Dr. J. M. Seliškar.

EMIL KISS, BANKIR

Kdor želi potovati direktno V DOMOVINO,

ima najboljšo priliko 11. februarja, ko odplove parnik "CARMANIA".

Cena za šifkarto do Reke je \$105.00.

Jaz uredim vam potne liste portlago in Drugo.

POŠILJAM DINARJE — IN DOLARJE PO NAJNIZJIH CENAH.

Obrnite se pismeno na

EMIL KISS, BANKIR

133 Second Avenue

New York, N. Y.

ZNIZANA VOŽNJA

Ker so nekatere linije znatno znižale svoje cene, se nudi ugodna prilika onim, ki so v kratkem namenjeni v stari kraj. Pišite nam po cene i vozni red parnikov.

Ako želite dobiti kakega sorodnika iz starega kraja nam pošite to tozadevna pojasnila.

Kadar pošiljate denar v stari kraj, ne prezrite naše banke, ki vam nudi točnost in nizke cene.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na:

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK
SLOVENSKO BANKO

70—9th Ave., New York City.

KOLENDAR AVE MARIA za leto 1922.

Je krasna knjiga, obsegajoča 224 strani. Poučni članki, povesti in poročila iz raznih naselbin, kakor tudi številne slike krasijo delo. Kalendar Ave Maria stane s poštnino samo 60c, za v stari kraj 75c.

Kalendar dobite pri katerikoli zastopniku ali pa pišite na:

"Edinost,"

1849 W. 22 Street,
Chicago, Ill.

DRUŠTVO SV. CIRILA IN METODA št. 18. S. D. Z., CLEVELAND, O.

V društvo se sprejemajo člani od 16 do 55 leta starosti. Zavarujete se lahko za: \$150, \$300, \$500, \$1000, \$1500 in \$2000, smrtnine. Za bolniško podporo pa se lahko zavarujete za \$7 ali pa \$14 na teden. V društvo lahko vpišete tudi otroke od 1 do 16 leta starosti. Za nadaljna pojasnila se obrnite na društveni odbor.

Društvo zboruje vsako 3 nedeljo v Knausovi dvorani ob 1. uri popoldne.

Predsednik Rudolf Cerkvenik, 1115 Norwood Rd.; podpredsednik Josef Zakrajšek, tajnik John Vidervol, 1153 E. 61st St.; zapisnikar Jos. Zaveršek ml., blagajnik A. Basca, nadzorniki Anton Vidervol, Ant. Strniša in Josef Zakrajšek st. Dr. zdravnik Dr. J. M. Seliškar. Zastavonoša Ferd. Misič, Redar John Peterlin.

Bojevito katoliško časopisje, je med nami največja potreba.

J. KOSMACH.

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA, KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir.

Najboljše delo, nanižje cene.

Rojaki obrnite se vselej na svojega rojakal!

SLAVNEMU OBČINSTVU

naznanjam, da popravljam in napeljujem vedne in plinovce, kakor tudi izvršujem vsa dela, ki spadajo v plumbarsko stroko. — Pred vsem si zapomnite, da jaz izvršujem vsa dela najboljše in za najnižjo ceno.

Nadar potrebujete naše pomoči, pokličite nas po telefonu, ali pa če pridete osebnoma na:

JAMES A. JANDOS,
2042 W. 22nd St, near Hoyne Ave., Chicago, Ill.
Tel.: Canal 4108

JOHN STAYER.

GROCERY

1952 West 22nd Place,

Chicago, Ill.

Priporočam Slovincem in Hrvatom svojo dobro urejeno grocerijo. V zalogi imam najboljšo ajdovo moko, fino salato olje, doma narejeno kisló zeljó, importirani holandski mak, in razne vrste "HOPS IN MALT" za varenje domačega piva. Vsem se najtopleje priporočam.

Telephone Canal 1404.

FRANK TOMAŽICH

SLOVENSKI GROCERIST

Priporočam svojo dobro urejeno grocerijo. V zalogi imam najboljše salato olje in pristno ajdovo moko. Ker smo Slovenci prijatelji dobre potice naznanjam cenj. gospodinjam, da sem se preskerbel z vsem potrebnim "materijalom." Pridite in se prepričajte!

1858 W. 22nd Street

Chicago, Ill.

Phone: Canal 2910.

FIDELITY ELECTRIC COMPANY

Frank Schonta, lastnik.

Vaši domovi bojo postali moderni, ako izročite nam v iste napeljavo električne razsvetljave. Mi jamčimo dobro delo za nizko ceno. Obiščite našo trgovino in ogledite razne stanovanjske opreme. Prodajamo tudi pralne stroje, gladilnike, štedilnike, itd. Vsakemu, ki nas priporoči svojemu znanцу za napeljavo električne razsvetljave damo \$5.00 nagrade.

Plačuje se v gotovini ali pa na lahke obroke.

2049 West 22nd Street,

Phone: Canal 5190.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrasnejše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němeček
FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

Phone: Canal 2534.